

«Аспаптық орындаушылық» кәсіптік стандарты

I. Жалпы ережелер

1. «Аспаптық орындаушылық» кәсіптік стандарты оқыту бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, қызметкерлер мен білім беру мекемелерінің түлектеріне сертификаттар беруге, персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге арналған.

Осы кәсіптік стандарт негізінде ұйымдар ішкі қолданыс үшін қызметкерлердің өндірісті және еңбекті ұйымдастыру, басқару, олардың жауапкершілік ерекшеліктерін ескере отырып, кәсіби білімінің деңгейі, еңбек функцияларының, білімдерінің, біліктері мен дағдыларының тізбесі нақтыланған корпоративтік кәсіптік стандарттар әзірлей алады.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – нақты еңбек функцияларын сапалы орындауға жұмыскер дайындығының дәрежесі;

2) негізгі топ – шығарылатын өнімнің, өндіріс технологиясының, негізгі қорлардың және жұмыс істейтіндердің кәсіби дағдыларының ортақтығы тән кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

3) ұлттық біліктілік шеңбері – салалық біліктілік шеңберін, кәсіби стандарттарды әзірлеу үшін жалпы кәсіби құзыреттердің біліктілік деңгейлерінің бірыңғай шәкілін айқындайды.

4) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерін құрылымдық сипаттау;

5) кәсіптік топ – ортақ интеграциялық негізі бар және еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттердің ұқсас жиынтығын көздейтін кәсіптік кіші топтардың жиынтығы;

6) кәсіптік кіші топ – еңбек функцияларының тұтас жиынтығынан және оларды орындауға қажетті құзыреттерден қалыптасқан кәсіптер бөлігі;

7) кәсіптік стандарт – кәсіби қызметтің нақты саласында біліктілік деңгейіне және құзыретке, еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын талаптарды айқындайтын стандарт;

8) кәсіп – арнайы даярлық нәтижесінде игерілетін және білім туралы тиісті құжаттармен расталатын белгілі бір білімді, машықтарды және тәжірибелік дағдыларды талап ететін адам еңбек қызметі кәсіптерінің негізгі түрі;

9) еңбек функциясы – бір немесе бірнеше еңбек процесі міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

10) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын жұмыскердің даярлық деңгейіне және құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы.

3. Осы кәсіптік стандартта келесі қысқартпалар пайдаланады:

- 1) БА – басшылар, мамандар және басқа қызметкерлердің лауазымының квалификациялық анықтамасы;
- 2) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;
- 3) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері;
- 4) КС - кәсіптік стандарт.

2. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы - «Аспаптық орындаушылық».

5. Кәсіптік стандарттың әзірлеудің мақсаты: квалификация деңгейін, икемділігін, мазмұнын, сапасын және жұмыс шарттарын анықтайтын, білім беру саласындағы кәсіптік стандартты жасау.

6. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: актерлік өнердегі еңбек функцияларымен, ептілік, білім, икемділік және тұлғалық құзыретімен таныстыру.

7. Негізгі топ: шығармашылық, өнер және сауықтыру саласындағы қызмет.

8. Кәсіптік топ: өнер, концерттік және театр залдарындағы қызмет.

9. Кәсіптік кіші топ: аспаптық орындаушылық.

1. Кәсіптер карточкасы

1. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) симфониялық оркестр әртісі – СБШ бойынша 4-6 квалификация деңгейі;

2) жеке орындаушы-аспапшы (солист) әртісі - СБШ бойынша 4-6 квалификация деңгейі;

2. Мамандық карточкалары осы КС 1-2 Қосымшаларында көрсетілген.

3. Кәсіптік біліктілік картасы* осы КС 3 Қосымшасында көрсетілген.

«СИМФОНИЯЛЫҚ ОРКЕСТР ӘРТИСІ» МАМАНДЫҚ КАРТОЧКАСЫ	
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	Санаты жоқ оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Кәсіптік және техникалық білімінің болуымен негізгі орташа деңгейдегі жұмыстың тәжірбиелік ептілігі. Тәжірбиелік ептілігі болмай, кәсіптік және техникалық білімінің болуымен (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімне кейінгі білім алу) жоғарғы деңгейінің болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес өнер саласында жұмыс стажын талап етпейді.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке туындыларды жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр жетекшісі концертмейстермен бірге сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке пьессалар дайындайды Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр немесе фортепианоның сүйемелдеуімен орындалатын туындының мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау.

қатысу.	Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Әрдайым өзінің техникалық деңгейін көтеру арқылы орындаудың және музыкалық мәдениетті, орындалатын туындылардың сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	II санаттағы орташа біліктілігі бар оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.2. Кәсіптік және техникалық білімінің болуымен негізгі орташа деңгейдегі жұмыстың тәжірбиелік ептілігі. Тәжірбиелік ептілігі болмай, кәсіптік және техникалық білімінің болуымен (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімне кейінгі білім алу) жоғарғы деңгейінің болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес оркестр (ансамбль) артисті лауазымы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс стажы мен талап етеді.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке туындыларды жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр жетекшісі концертмейстермен бірге сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке пьессалар дайындайды Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының

	Заңын, авторлық және сабақтас құқықтар туралы заңнамасын, музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық құралдарының кешені, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелерін білуі керек
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық- өндірістік қызметіне қатысу.	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Әрдайым өзінің техникалық деңгейін көтеру арқылы орындаудың және музыкалық мәдениетті, орындалатын туындылардың сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Әрдайым өзінің техникалық деңгейін көтеру арқылы орындаудың және музыкалық мәдениетті, орындалатын туындылардың сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	I санаттағы орташа біліктілігі бар оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.3. Кәсіптік және техникалық білімінің болуымен негізгі орташа деңгейдегі жұмыстың тәжірбиелік ептілігі. Тәжірбиелік ептілігі болмай, кәсіптік және техникалық білімінің болуымен (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімне кейінгі білім алу) жоғарғы деңгейінің болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес II орта санаттағы оркестр (ансамбль) артисті лауазымы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс стажы мен талап етеді.

Еңбек функциялары	<p>1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау;</p> <p>2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу;</p> <p>3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу</p>
1-еңбек функциясы сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке туындыларды жаттау және орындау	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр жетекшісі концертмейстермен бірге сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке пьессалар дайындайды</p> <p>Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері</p>
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу.	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр немесе фортепианоның сүйемелдеуімен орындалатын туындының мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау.</p> <p>Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері</p>
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау.</p> <p>Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері</p>
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	жоғарғы санаттағы орташа біліктілігі бар немесе санаты жоқ жоғарғы деңгейдегі оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1 Тәжірбиелік ептілігі болмай, қосымша кәсіби дайындық бағдарламалары, тәжірбиелік ептілігі бар немесе жоғарғы білімі бар, техникалық және кәсіби білімінің (немесе орташа білімінің) болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40

	Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес санаты жоқ оркестр (ансамбл) артисті лауазымы бойынша 3 жыл жұмыс стажы барлар.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке туындыларды жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр жетекшісі концертмейстермен бірге сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке пьессалар дайындайды, парақшадан жаңа туындыларды (немесе алдын ала дайындықпен) орындайды және шамалы ноталық материалдарды дайындайды Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу.	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр немесе фортепианоның сүйемелдеуімен орындалатын туындының мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	II санаттағы жоғарғы біліктілігі бар оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.2. Тәжірбиелік ептілігі болмай, қосымша кәсіби

	дайындық бағдарламалары, жоғарғы білімі бар.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Жоғарғы (және/немесе жоо кейінгі) білімінің болуы, санатты жоқ, Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес оркестр (ансамбль) артисі лауазымын атқаратын 3 жылдан кем емес жұмыс стажы барлар.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке туындыларды жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр жетекшісі концертмейстермен бірге сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке пьессалар дайындайды, парақшадан жаңа туындыларды (немесе алдын ала дайындықпен) орындайды және шамалы ноталық материалдарды дайындайды Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу.	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр немесе фортепианоның сүйемелдеуімен орындалатын туындының мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»

Мамандығы	I санаттағы жоғарғы біліктілігі бар оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.3 Жоғарғы білім, қосымша кәсіби білім бағдарламалары, тәжірбиелік ептілік.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Жоғарғы (және/немесе жоо кейінгі) білімінің болуы, санатты жоқ, Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес II санаттағы оркестр (ансамбл) артисті лауазымын атқаратын 3 жылдан кем емес жұмыс стажы барлар.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке туындыларды жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр жетекшісі концертмейстермен бірге сәйкесінше музыкалық аспаптың көмегімен жеке пьессалар дайындайды, парақшадан жаңа туындыларды (немесе алдын ала дайындықпен) орындайды және шамалы ноталық материалдарды дайындайды Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу.	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр немесе фортепианоның сүйемелдеуімен орындалатын туындының мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына	Дағдылары мен мүмкіндіктері: аспаптық музыка бағдарламасын дайындауға қатысады, оркестр және фортепиано көмегімен концерттерге қатысады, орындалған туындылар

тікелей қатысу	сипатымен сыртқы пішінін өзгертеді Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	жоғарғы санаттағы жоғарғы біліктілігі бар оркестр (ансамбль) артисі
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	б. Жоғарғы білім. Бакалавриат. резидентура, тәжірбиелік ептілік.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Жоғарғы (және/немесе жоо кейінгі) білімінің болуы, Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес I санаттағы жоғарғы біліктілік деңгейі бойынша оркестр (ансамбл) артисті лауазымын атқаратын 3 жылдан кем емес жұмыс стажы барлар.
Еңбек функциялары	1. Инновациялық тәсілдер, концепциялар құру мен қызмет стратегиясын қолданудың қиындықтары мен мәселелерін шешуге қатысады және жауап береді. 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы Инновациялық тәсілдер, концепциялар құру мен қызмет стратегиясын қолданудың қиындықтары мен мәселелерін шешуге қатысады және жауап береді.	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Инновациялық тәсілдер, концепциялар құру мен қызмет стратегиясын қолданудың қиындықтары мен мәселелерін шешуге жауап береді. Білімі: Өнер және мәдениет жұмыскерлерінің арақатынастарын функционалды моделдерін, стратегиясын, концепциясын қалыптастырудың әдістері.
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу.	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Оркестр немесе фортепианоның сүйемелдеуімен орындалатын туындының мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының

	әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Тұлғалық құзіреттілігіне қойылатын талаптар	Музыкалық-орындаушылық көрсеткіштерінің болуы
СБШ аясында өзге мамандықтармен байланыс	2453 Оркестр артисті Халық инструменттерінің оркестр артисті Инструментте жеке орындаушы-аспапшы

«ЖЕКЕ ОРЫНДАУШЫ-АСПАПШЫ» МАМАНДЫҚ ҚАРТОЧКАСЫ	
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандық	Жеке орындаушы-аспапшы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.1 Кәсіптік және техникалық білімінің болуымен негізгі орташа деңгейдегі жұмыстың тәжірбиелік ептілігі. Тәжірбиелік ептілігі болмай, кәсіптік және техникалық білімінің болуымен (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімне кейінгі білім алу) жоғарғы деңгейінің болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес өнер саласында жұмыс стажын талап етпейді.
Еңбек функциялары	1. Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1- еңбек функциясы Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр (ансамбль) жетекшісімен, концертмейстермен жеке пьесалар дайындайды; парақтан (немесе алдын ала дайындықпен) жаңа музыкалық шығармалар орындайды және күрделі емес ноталық материалдарды көшіреді; Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық

	пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Аспапты музыкалық бағдарламаларды дайындауда тікелеу қатысады; оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады Білімі: музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3- еңбек функциясы Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандық	II санаттағы орташа біліктілік деңгейі бар жеке орындаушы-аспапшы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4. 2. Кәсіптік және техникалық білімінің болуымен негізгі орташа деңгейдегі жұмыстың тәжірбиелік ептілігі. Тәжірбиелік ептілігі болмай, кәсіптік және техникалық білімінің болуымен (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімне кейінгі білім алу) жоғарғы деңгейінің болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес оркестр (ансамбл) артисті лауазымы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс стажы мен талап етеді.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының

	партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр (ансамбль) жетекшісімен, концертмейстермен жеке пьесалар дайындайды; парақтан (немесе алдын ала дайындықпен) жаңа музыкалық шығармалар орындайды және күрделі емес ноталық материалдарды көшіреді; Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Аспапты музыкалық бағдарламаларды дайындауда тікелеу қатысады; оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады Білімі: музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандық	I санаттағы орташа біліктілік деңгейі бар жеке орындаушы-аспапшы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	4.3. Кәсіптік және техникалық білімінің болуымен негізгі орташа деңгейдегі жұмыстың тәжірбиелік ептілігі. Тәжірбиелік ептілігі болмай, кәсіптік және техникалық білімінің болуымен (қосымша кәсіби дайындық немесе орта білімне кейінгі білім алу) жоғарғы деңгейінің болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік

	мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес II санаттағы оркестр (ансамбл) артисті лауазымы бойынша 3 жылдан кем емес жұмыс стажы мен талап етеді.
Еңбек функциялары	1. Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр (ансамбль) жетекшісімен, концертмейстермен жеке пьесалар дайындайды; парақтан (немесе алдын ала дайындықпен) жаңа музыкалық шығармалар орындайды және күрделі емес ноталық материалдарды көшіреді; Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Аспапты музыкалық бағдарламаларды дайындауда тікелеу қатысады; оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады Білімі: музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады, орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандық	Жоғарғы санаттағы жоғарғы біліктілік деңгейі

	бар жеке орындаушы-аспапшы-әртіс
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1 Тәжірбиелік ептілігі болмай, қосымша кәсіби дайындық бағдарламалары, тәжірбиелік ептілігі бар немесе жоғарғы білімі бар, техникалық және кәсіби білімінің (немесе орташа білімінің) болуы.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Кәсіби және техникалық (орташа, арнайы, кәсіби орташа) білімінің болуы мен Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес санаты жоқ жеке орындаушы-аспапшы-әртіс лауазымы бойынша стажы бар.
Еңбек функциялары	1. Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр (ансамбль) жетекшісімен, концертмейстермен жеке пьесалар дайындайды; парақтан (немесе алдын ала дайындықпен) жаңа музыкалық шығармалар орындайды және күрделі емес ноталық материалдарды көшіреді; Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
2-еңбек функциясы Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу	Музыкалық өнер тарихы мен дамуы, классикалық, заманауи отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сай музыкалық әдебиет, музыкалық-теориялық кешен
3-еңбек функциясы Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады, орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы

тікелей қатысу	пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр әртисі»
Мамандық	II санаттағы жоғарғы біліктілік деңгейі бар жеке орындаушы-аспапшы-әртіс
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.1. Тәжірбиелік ептілігі болмай, қосымша кәсіби дайындық бағдарламалары, жоғарғы білімі бар.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Жоғарғы (және/немесе жоо кейінгі) білімінің болуы, санатты жоқ, Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес жеке орындаушы-аспапшы лауазымын атқаратын 2 жылдық стажы барлар.
Еңбек функциялары	1. тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр (ансамбль) жетекшісімен, концертмейстермен жеке пьесалар дайындайды; парақтан (немесе алдын ала дайындықпен) жаңа музыкалық шығармалар орындайды және күрделі емес ноталық материалдарды көшіреді; Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, авторлық және сабақтас құқықтар туралы заңнамасын, дыбыс жазу және дыбыс шығару технологиясын, акустика негізін, театралдық және концерттік залдардың, цирктердің акустикалық мүмкіндіктерін, отандық және әлемдік театр, музыкалық, цирк өнерінің тарихын және әдебиетін, экономика және басқару, еңбек заңнамасының, авторлық құқықтың негіздерін, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті

	қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелерін білуі керек
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық- өндірістік қызметіне қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: Аспапты музыкалық бағдарламаларды дайындауда тікелеу қатысады; оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады Білімі: музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
3-еңбек функциясы оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады, орындалатын туындылардың мінездемесіне сәйкес сыртқы пішінін сақтау. Білімі: музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері
Мамандықтың коды	2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
Мамандығы	I санаттағы жоғарғы біліктілігі бар жеке орындаушы-аспапшы-әртіс
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	5.2 Жоғарғы білім, қосымша кәсіби білім бағдарламалары, тәжірбиелік ептілік.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Жоғарғы (және/немесе жоо кейінгі) білімінің болуы, санатты жоқ, Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес II санаттағы жеке орындаушы-аспапшы-әртіс лауазымын атқаратын 3 жылдан кем емес стажы барлар.
Еңбек функциялары	1. Тиісті музыкалық аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау; 2. Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу; 3. Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу
1-еңбек функциясы Тиісті музыкалық	Дағдылары мен мүмкіндіктері: оркестр (ансамбль) жетекшісімен,

<p>аспаптың оркестрлік партияларын жаттау және орындау</p>	<p>концертмейстермен тиісті музыкалық аспаптарға жеке пьесалар дайындайды; Білімі: Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, авторлық және сабақтас құқықтар туралы заңнамасын, дыбыс жазу және дыбыс шығару технологиясын, акустика негізін, театралдық және концерттік залдардың, цирктердің акустикалық мүмкіндіктерін, отандық және әлемдік театр, музыкалық, цирк өнерінің тарихын және әдебиетін, экономика және басқару, еңбек заңнамасының, авторлық құқықтың негіздерін, ішкі еңбек тәртібі, қауіпсіздік және еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелерін білуі керек</p>
<p>2-еңбек функциясы Ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу</p>	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: Аспапты музыкалық бағдарламаларды дайындауда тікелеу қатысады; оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады, тиісінше музыкалық аспапта оркестр (ансамбл) жетекшісі концертмейстердің сүйемелдеуімен жеке орындауды дайындау Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері</p>
<p>3-еңбек функциясы Оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу</p>	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: Орындалатын туындылардың тиісті мінездемесіне қарай әрдайым өзінің техникалық деңгейін көтеріп отырады Білімі: Ішкі еңбек тәртібіне бағына отырып және еңбекті қорғау, өртке қарсы қауіпсіздік шараларын сақтау, музыкалық шығармамен жеке жұмыстар жүргізу</p>
<p>Мамандықтың коды</p>	<p>2453 «Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»</p>
<p>Мамандығы</p>	<p>жоғарғы санаттағы жоғарғы біліктілігі бар жеке орындаушы-аспапшы</p>
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі</p>	<p>б. Жоғарғы білім. Бакалавриат. резидентура,</p>

	тәжірбиелік ептілік.
БА кәсіби білімінің деңгейі	Жоғарғы (және/немесе жоо кейінгі) білімінің болуы, Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінің 21 ақпан 2007 жылғы № 40 Бұйрығы бойынша бекітілген мемлекеттік мәдениет ұйымдарының қызметкерлеріне қатысты типтік біліктілік талаптарына сәйкес I санаттағы жоғарғы біліктілік деңгейі бойынша оркестр (ансамбл) артисті лауазымын атқаратын 3 жылдан кем емес стажы барлар.
Еңбек функциялары	<p>1. Инновациялық тәсілдер, концепциялар құру мен қызмет стратегиясын қолданудың қиындықтары мен мәселелерін шешуге қатысады және жауап береді.</p> <p>2. ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу;</p> <p>3. оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу</p>
1- еңбек функциялары Инновациялық тәсілдер, концепциялар құру мен қызмет стратегиясын қолданудың қиындықтары мен мәселелерін шешуге қатысады және жауап береді.	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: Инновациялық тәсілдер, концепциялар құру мен қызмет стратегиясын қолданудың қиындықтары мен мәселелерін шешуге жауап береді.</p> <p>Білімі: Өнер және мәдениет жұмыскерлерінің арақатынастарын функционалды моделдерін, стратегиясын, концепциясын қалыптастырудың әдістері.</p>
2-еңбек функциясы ұйымның шығармашылық-өндірістік қызметіне қатысу	<p>Дағдылары мен мүмкіндіктері: Аспапты музыкалық бағдарламаларды дайындауда тікелеу қатысады; оркестр немесе фортепиано сүйемелдеуімен концерттерге қатысады, тиісінше музыкалық аспапта оркестр (ансамбл) жетекшісі концертмейстрдің сүйемелдеуімен жеке орындауды дайындау</p> <p>Білімі: Музыкалық өнердің дамуының тарихы мен даму жолдары, қазіргі отандық және шетелдік репертуар, музыкалық аспапқа сәйкес келетін музыкалық әдебиеттер, музыканың теориялық пәні, музыкалық шығармамен жеке жұмыстарының әдістері</p>
3-еңбек функциясы	Дағдылары мен мүмкіндіктері:

<p>оркестрлік партиялар, дауыстар тобының партиялар орындауына тікелей қатысу</p>	<p>Орындалатын туындылардың тиісті мінездемесіне қарай әрдайым өзінің техникалық деңгейін көтеріп отырады Білімі: Ішкі еңбек тәртібіне бағына отырып және еңбекті қорғау, өртке қарсы қауіпсіздік шараларын сақтау, музыкалық шығармамен жеке жұмыстар жүргізу</p>
<p>Тұлғалық құзіреттілігіне қойылатын талаптар</p>	<p>Музыкалық-орындаушылық көрсеткіштерінің болуы</p>
<p>СБШ аясында өзге мамандықтармен байланыс</p>	<p>2453 Оркестр артисті Халық инструменттерінің оркестр артисті Инструментте жеке орындаушы-аспапшы</p>

«Симфониялық (камералық, үрмелі) оркестр артисі»
кәсіптік стандартына
Қосымша 3

Кәсіптік біліктілік картасы*

№ п/п	Жұмыскердің мамандығы	Ұлттық біліктілік шегімен (біліктіліктің салалық шегі) келісілген біліктіліктің деңгейлері
	-	8-інші
7.		7-нші
6.2		6-ыншы
6.1		
6.	Жоғарғы санаттың жоғарғы біліктілік деңгейі	
5.8.		5-інші
5.7.		
5.6.		
5.5.		
5.4.		
5.3		
5.2	Бірінші санаттың жоғарғы біліктілік деңгейі	
5.1	Екінші санаттың жоғарғы біліктілік деңгейі	
5.	Санаты жоқтың жоғарғы біліктілік деңгейі	
4.8.		4-інші
4.7.		
4.6.		
4.5.		
4.4.		
4.3.		
4.2.	Бірінші санаттың орташа біліктілік деңгейі	
4.1.	Екінші санаттың орташа біліктілік деңгейі	
4.	Санаты жоқтың орташа біліктілік деңгейі	
		3-інші
2.1		2-нші
	-	1-інші

* ҰБШ 2016 ж. әрекет етуші мамандықтарына байланысты